

Observatieformulieren bij oefeningen

Gespreksvaardigheden: open vragen *

Het stellen van open vragen	
Aandachtspunten	Opmerkingen / voorbeelden
<p>De vragen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • begrijpelijk • niet te kort • niet te lang • enkelvoudig 	
<p>De vragen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zonder waardeoordeel • zonder kritiek • niet suggestief • enkelvoudig • niet gesloten 	
<p>De vragen bevorderen exploratie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • van eigen gedachten • gevoelens en standpunten • van reflectie • van opties en acties 	
<p>De vragen zorgen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verheldering • concretisering • zetten aan het denken • stimuleren verwoorden eigen standpunt, gedachten en gevoelens 	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	

Gespreksvaardigheden: samenvatten en doorvragen **

Samenvatten en doorvragen	
Aandachtspunten	Opmerkingen/voorbeelden
<ul style="list-style-type: none"> • Vat regelmatig en correct samen. • In eigen woorden. • Gaat na of samenvatting klopt. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt goed door. • Bevordert reflectie. • Bevordert exploratie. 	
Geeft samenvatting van inhoud / gevoel.	
Geeft samenvatting van hoofd- en bijzaken.	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	

Gespreksvaardigheden: luisteren, samenvatten, doorvragen ***

Luisteren, samenvatten, doorvragen	
Aandachtspunten	Opmerkingen / voorbeelden
<p>Actief luisteren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • open lichaamshouding • maakt oogcontact • staat open voor de ander • toont interesse in de ander • nodigt uit tot actief vertellen • geeft de ander rustig de tijd om zijn gedachten te verwoorden 	
<p>Doorvragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluit aan bij de ander • stelt een vraag tegelijk • doet dit kort en duidelijk • vraagt naar verduidelijking • zorgt voor concretisering • bevordert reflectie • bevordert exploratie 	
<p>Samenvatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vat regelmatig en correct samen • in eigen woorden • geeft samenvatting van inhoud / gevoel • geeft samenvatting van hoofd- en bijzaken • gaat na of samenvatting klopt 	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	

Observatieformulier 4

*Gespreksvaardigheden: feedback geven ***

Feedback geven	
<i>Aandachtspunten</i>	<i>Opmerkingen/voorbeelden</i>
Praat namens zichzelf en voor zichzelf (ik-vorm).	
Beschrijft het waargenomen gedrag. Doet dit concreet en specifiek. Praat niet in absolute termen.	
Vertelt wat het effect is van dit gedrag op hemzelf (met betrekking tot gevoel en gedachten). Geeft geen oordeel. Uit geen beschuldigingen.	
Geeft gewenst gedrag aan. Geeft geen ongevraagd advies.	
Reageert op goede wijze op eventuele aanvallen of verdedigingen van de feedbackontvanger.	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	

Gespreksvaardigheden en interventiemogelijkheden ****

Gesprekstechnieken en interventiemogelijkheden	
Aandachtspunten	Opmerkingen/voorbeelden
Actief luisteren: <ul style="list-style-type: none"> • staat open voor de ander • toont interesse in de ander • nodigt uit tot actief vertellen • geeft de ander rustig de tijd om zijn gedachten te verwoorden 	
Doorvragen: <ul style="list-style-type: none"> • sluit aan bij de ander • zorgt voor concretisering • bevordert exploratie • bevordert reflectie • vraagt naar verduidelijking 	
Samenvatten <ul style="list-style-type: none"> • vat regelmatig en correct samen • geeft samenvatting van inhoud/gevoel • geeft samenvatting van hoofd- en bijzaken • gaat na of samenvatting klopt 	
Confronteren/reflecteren van gevoelens: <ul style="list-style-type: none"> • geeft terug wat hij aan gevoelens waarneemt omtrent non-verbaal gedrag of taalgebruik 	
Ik-vorm: <ul style="list-style-type: none"> • stimuleert het praten over en voor zichzelf 	
Feedback geven: <ul style="list-style-type: none"> • concreet en specifiek • zonder oordeel 	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	

*Algemene coachingsvaardigheden *****

Algemene coachingsvaardigheden	
Aandachtspunten	Opmerkingen/voorbeelden
Schept een veilig en open klimaat.	
Sluit aan bij de student.	
Observeert non-verbaal gedrag en taalgebruik.	
Analyseert, ordent en structureert.	
Geeft indien nodig feedback / confronteert.	
Kan omgaan met emoties en weerstand.	
Motiveert en activeert.	
Stimuleert de zelfverantwoordelijkheid.	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	

Observatieformulier 7:

Coachingsvaardigheden SLB *****

Coachingsvaardigheden essentie SLB	
Aandachtspunten	Opmerkingen/voorbeelden
Bevordert het zelfsturend vermogen: begeleidt het zelfstandig leren doorlopen van de leercyclus.	
Monitort en stimuleert de competentieverwerving: <ul style="list-style-type: none"> • vraagt hoe er gewerkt is aan voorgenomen leerdoelen en met welk resultaat • bekrachtigt de leervraag • stimuleert en activeert 	
Begeleidt studiekeuze en loopbaankeuzes.	
Monitort de studievoortgang. Begeleidt de studieaanpak en studieplanning.	
Signaleert deficiënties en problemen en verwijst door indien nodig.	
Heeft aandacht voor emotionele aspecten, studie en persoonlijke omstandigheden.	
Toont zich bereid als eerste aanspreekpunt.	
Wat kwam aan de orde of hoorde volgende jou aan de orde te komen? Wat ging goed en minder goed in jouw ogen? Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?	

*Coachingsfasen ontmoeten, uitwisselen en afronden **

Coachingsfasen: ontmoeten, uitwisselen en afronden gesprek	
Aandachtspunten	Opmerkingen/voorbeelden
Ontmoeten: <ul style="list-style-type: none"> • begint met sociaal praatje • stemt af op de ander • schept een open en veilig klimaat 	
Uitwisselen.	
Afronden: sluit gesprek af met sociaal praatje.	
Heeft verbinding met de ander.	
Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?	

Coachingsfasen ontmoeten, agenda, afspraken en afronden **

Coachingsfasen: ontmoeten, agenda, afspraken en afronden gesprek	
Aandachtspunten	Opmerkingen/voorbeelden
<p>Ontmoeten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • begint met sociaal praatje • stemt af op de student • schept een open en veilig klimaat. 	
<p>Agenda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geeft doel, opzet en tijdsduur gesprek aan • stelt samen de agenda vast • zorgt voor verduidelijking van de agenda-punten. 	
Uitwisselen.	
<p>Afspraken:</p> <p>zorgt voor heldere duidelijke afspraken; wie, wat waar en wanneer.</p>	
<p>Afronden:</p> <p>sluit gesprek af met sociaal praatje.</p>	
<p>Stimuleert de zelfverantwoordelijkheid en het zelfsturend vermogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vraagt waarover de student het wil hebben • stimuleert het maken van aantekeningen door student • laat student afspraken maken en samenvatten 	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	

*Coachingsfase uitwisselen en bevorderen van de reflectie *****

Coachingsfase uitwisselen en bevorderen van de reflectie	
<i>Aandachtspunten</i>	<i>Opmerkingen/voorbeelden</i>
Komt terug op vorig gesprek. Bespreekt wat minder of goed is gegaan met betrekking tot gemaakte afspraken en voorgenomen leerdoelen en waardoor dit wordt veroorzaakt.	
<p>Bespreekt de huidige situatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wat gaat minder of goed (project, stage, studie en dergelijke) en waardoor • wat is daarbij het aandeel van de student en die van anderen • sterke en zwakke kanten van de student <p>Bevordert exploratie van voorkeuren en ambities, leervragen en leerdoelen.</p>	
Rond agendapunt af voor aanvang nieuw agendapunt.	
Concretiseert de antwoorden. Vraagt om verduidelijking, toelichting en onderbouwing. Schenkt aandacht aan denken, voelen, willen en streven. Bevordert zelfkennis.	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	

Coachingsfasen uitwisselen, afspraken maken en hulp bij leerdoelen ****

Coachingsfasen uitwisselen, afspraken maken en hulp bij leerdoelen	
Aandachtspunten	Opmerkingen/voorbeelden
Biedt hulp bij leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> • verkennen van opties en acties • verkennen van mogelijke belemmeringen • keuze van leerdoelen, formuleren concrete en meetbare acties • formuleren van toetsmogelijkheden resultaten • checkt haalbaarheid en uitvoerbaarheid 	
Zorgt voor heldere afspraken.	
Concretiseert de antwoorden. Vraagt om verduidelijking, toelichting en onderbouwing. Schenkt aandacht aan denken, voelen, willen en streven.	
Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?	

Alle coachingsfasen *****

Alle coachingsfasen	
Aandachtspunten	Opmerkingen/voorbeelden
<p>Ontmoeten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • start met een sociaal praatje • schept open en veilig klimaat 	
<p>Agenda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stelt samen met student de gespreksagenda vast • verduidelijkt de agendapunten 	
<p>Uitwisselen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biedt hulp bij het reflecteren tijdens het bespreken van: <ul style="list-style-type: none"> – de gemaakte afspraken – de voorgenomen leerdoelen – de huidige situatie. • bevordert exploratie en benoemen ontwikkelpunten • biedt hulp bij het SMART uitwerken van de leerdoelen: <ul style="list-style-type: none"> – benoemen van ontwikkelpunten – verkennen van opties, acties en mogelijke belemmeringen – keuze leerdoelen – bepalen concrete en meetbare acties en toetsmogelijkheden resultaten. 	
<p>Afspraken:</p> <p>zorgt voor heldere afspraken.</p>	
<p>Afsluiten:</p> <p>sluit af met een sociaal praatje.</p>	
<p>Concretiseert de antwoorden. Vraagt om verduidelijking, toelichting en onderbouwing. Schenkt aandacht aan denken, voelen, willen en streven.</p>	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	

Observatieformulier 13
Coachingsstijlen *

Coachingsstijlen	
<i>Aandachtspunten</i>	<i>Opmerkingen/voorbeelden</i>
De student bepaalt de agenda en stuurt het gesprek. De student oefent veel controle uit op het gesprek.	
De slb'er stelt vragen, maar alleen om te helpen. De slb'er geeft geen adviezen, tips of instructies als hulp.	
slb'er en student stellen samen de agenda vast en sturen beide het gesprek.	
Student en slb'er zijn beide aan het woord en stellen samen de afspraken vast. De slb'er stelt vragen en geeft adviezen om te helpen.	
De slb'er bepaalt de agenda en stuurt het gesprek. Vraag-antwoordgesprek: de slb'er stelt reflectievragen en vragen over de leerdoelen en de student antwoordt.	
De slb'er geeft als hulp voornamelijk tips, adviezen, instructies en opdrachten. De slb'er vertelt wat de afspraken voor de volgende keer zijn.	
Welke stijl nam je vooral waar: non-directief, coöperatief, directief? Wat sprak jou in de stijl en het effect ervan meer of minder aan? Probeer dit met voorbeelden toe te lichten.	

Coachende beroepshouding **

Coachende beroepshouding	
Aandachtspunten	Opmerkingen/voorbeelden
Toont zich respectvol en tolerant ten opzichte van iemands eigenaardigheden. Schept een veilig en open klimaat.	
Toont vertrouwen in de ander. Is aanmoedigend en stimulerend.	
Stemt af op de student. Neemt de tijd en biedt ruimte.	
Wil helpen zonder bemoeizucht: balans tussen sturen en loslaten.	
Heeft aandacht voor emotionele aspecten. Respekteert de gevoelens en gedachten.	
<p>Wat ging goed en minder goed in jouw ogen. Geef dit aan met voorbeelden. Welk effect had dit op je?</p>	